

Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

4. základní škola Cheb, Hradební 14

Hradební 14, 350 01 Cheb

Identifikátor školy: 600 066 291

Termín konání inspekce: 14. – 21. února 2005

Čj.:	e1-1016/05-2707
Signatura:	ke1cy115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

4. základní škola Cheb, Hradební 14 je úplnou základní školou s právní subjektivitou. Realizuje výuku podle vzdělávacího programu Základní škola. Zřizovatelem školy je Město Cheb, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 14, 350 20 Cheb. Škola má moderní víceúčelové hřiště a dvě tělocvičny. K datu zahájení inspekce měla škola v třiatváceti třídách (jedna třída přípravného ročníku a čtyři třídy prvního stupně pro žáky s poruchami učení) celkem 465 žáků.

Škola sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. K datu zahájení inspekce byly v provozu tři oddělení školní družiny, ve kterých bylo zapsáno celkem 71 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální podmínky v základní škole a školní družině, materiálně-technické podmínky v základní škole a školní družině a průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni a v předmětech český jazyk, cizí jazyk, matematika, chemie, fyzika, přírodopis, zeměpis, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, hudební výchova a výtvarná výchova na druhém stupni základní školy.

Tematické zjišťování - vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice.

Tematické zjišťování – přijímací zkoušky na střední školy.

Tematické zjišťování – hodnocení prevence sociálně patologických jevů.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku na prvním stupni zajišťuje jednatadvacet učitelek. Šest z nich získalo odbornou kvalifikaci pro výuku na prvním stupni, patnáct předepsanou kvalifikaci nemá. Nekvalifikovaní a začínající učitelé jsou metodicky a odborně vedeni uvádějícími učiteli určenými vedením školy. Výuku na druhém stupni vede patnáct učitelů. Deset učitelů získalo odbornou kvalifikaci pro výuku na druhém stupni základní školy, z pěti učitelů bez odborné kvalifikace má jeden vysokoškolské vzdělání nepedagogického směru a jeden učitel vysokou školu studuje. Pro téměř každý vyučovaný předmět je ve škole alespoň jeden aprobovaný učitel. Učitelé cizích jazyků, přírodopisu a občanské výchovy nejsou aprobovaní. V přípravné třídě je zapojen do výchovného procesu romský asistent.

Většina vyučujících má delší pedagogickou praxi. Vzhledem k jejich zkušenostem a vztahu k výuce je skladba úvazků učitelů efektivní a funkční.

Ve školní družině pracují tři vychovatelky. Podmínky odborné kvalifikace splňuje pouze jedna. Dvě mají středoškolské vzdělání nepedagogického směru, obě studují obor vychovatelství.

Organizační struktura školy stanovená organizačním řádem je přehledná a účelná. Kompetence a povinnosti pracovníků jsou rozpracovány v náplních práce jednotlivců, obecná ustanovení v řádech školy. Školu řídí ředitel s jedním zástupcem pro první stupeň a jedním zástupcem pro druhý stupeň školy. Všichni zaměstnanci získávají informace včas a v přiměřeném rozsahu prostřednictvím provozních porad, vývěsek, školního rozhlasu i bezprostředně při každodenním osobním kontaktu. Ve své řídicí práci využívá vedení školy pedagogickou radu a metodické orgány. Metodické sdružení pro první stupeň je organizačně členěno do tří sekcí: 1. – 2. ročník, 3. – 5. ročník a dyslektické třídy. Metodické sdružení i předmětové komise se podílejí na koordinaci a tvorbě tematických plánů učiva, organizaci školního roku, hodnocení a analýze písemných prověrek apod. Jejich práce je neformální,

z jednotlivých jednání jsou pořizovány zápisy s informacemi o činnosti komisí. Činnost pedagogické rady je z hlediska termínů i obsahu plánovitá. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2004/2005 dokumentují pravidelné projednávání řádů školy i hodnocení prospěchu a chování žáků. Jednoznačná kritéria pro průběžné hodnocení vzdělávacích výsledků žáků jsou uvedena v klasifikačním řádu školy.

V oblasti řízení pedagogického kolektivu volí vedení školy demokratický přístup. Kvalita práce učitelů je sledovaná a posuzovaná ředitelem školy a jeho zástupci při kontrolní a hospitační činnosti. Ty jsou realizované podle plánu a na kvalitu výuky mají pozitivní vliv. Písemná hospitační zjištění jsou s učiteli projednávána individuálně s využitím sebehodnocení. Celkově je kontrolní činnost v oblasti pedagogické i provozní systematická. Výsledky kontrolní činnosti společně s aktivitami jednotlivců přesahujícími rámec vyučovací povinnosti jsou zohledňovány při hodnocení a odměňování pracovníků.

Ke zkvalitnění pedagogického procesu využívá škola i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Výběr akcí vychází z potřeb školy a zájmu učitelů. Informace o získaných poznacích jsou prezentovány zejména v rámci společného jednání metodických orgánů. Práce vedení školy je plánovitá a systematická, pravidelné individuální hodnocení práce pedagogů má pozitivní vliv na jejich profesní růst.

Personální podmínky pozitivně ovlivňují realizaci sledovaného vzdělávání, celkově jsou velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí ve dvou historických budovách z konce 19. století. Obě budovy školy prošly v 80. letech minulého století rozsáhlou rekonstrukcí. Vstupní hala a chodby jsou vyzdobeny žakovskými pracemi. Jídelna školy je umístěna v samostatné budově nedaleko školy.

Výuka na prvním stupni probíhala většinou v kmenových třídách, které byly vybaveny tabulárními pomůckami, obrazovým materiálem a v některých případech i didaktickou technikou. Esteticky příjemné prostředí dotvářejí vystavené výtvarné práce a různé výrobky žáků.

Matematika, český jazyk, dějepis, zeměpis, občanská výchova a rodinná výchova jsou vyučovány v kmenových učebnách, z nichž některé jsou svou výzdobou zaměřeny k jednomu vyučovacímú předmětu (např. zeměpisu). Žakovský nábytek je ve většině učeben uspořádán v řadách s pohledem k tabuli na čelní stěně. V každé učebně je zpětný projektor, někde i magnetofon a televizor s videopřehrávačem.

Přírodovědné předměty jsou vyučovány v odborných učebnách, které mají vždy v těsném sousedství dobře vybavené příslušné kabinety. Vybavení odborných učeben a kabinetů umožňuje realizaci praktických cvičení a laboratorních prací. Výborně je vybavena zejména učebna fyziky.

Pro výuku anglického jazyka a německého jazyka jsou ve škole zřízeny dvě jazykové učebny. Jsou zde soustředěny učební pomůcky pro jazykovou výuku, nástěnné mluvnické přehledy a mapy, doplněné tematicky zaměřenými nástěnkami.

Dvě počítačové učebny, z nichž jedna byla získána v rámci akce Internet do škol, jsou žákům přístupné i o přestávkách.

Moderně zařízená školní knihovna je vybavena bohatým knižním fondem i audiovizuální technikou. Uspořádání stolků v místnosti vyhovuje potřebám kooperativního učení v hodinách literární výchovy.

Pro výuku výtvarné výchovy slouží odborná pracovna a kabinet velmi dobře vybavený základními pomůckami k výuce všech složek předmětu. Učebna hudební výchovy má velmi dobré podmínky pro rozvoj hudebnosti žáků. Školní koncertní sál využívá také Základní

umělecká škola v Chebu. Výuka tanečních prvků může být realizována v malém sále, který je vybaven zrcadly. Estetická stránka odborných pracoven má velmi dobrou úroveň.

Pro většinu předmětů jsou žáci vybaveni ucelenými řadami učebnic, v některých předmětech i pracovními sešity, které učitelé doplňují různým obrazovým materiálem a pracovními listy. Pro výuku je škola vzhledem k realizaci vzdělávacího programu velmi dobře vybavena základními učebními pomůckami.

Ve školním areálu je zařízena jedna část prostoru jako třída pro vyučování venku v době pěkného počasí.

Školní družina má k dispozici tři klubovny umístěné v budově školy. Prostředí kluboven je pro činnost žáků podnětné, funkční a působí pěkným estetickým dojmem. Pro sportovní aktivity a další zájmovou činnost využívá školní družina tělocvičnu, hudebnu, jazykovou učebnu, nejvíce však využívá přírodního prostředí v okolí školy.

Vedení školy sleduje velmi pozorně využívání materiálního zázemí, přijímá návrhy učitelů na doplnění inventáře a materiálu pro výuku. Dlouhodobé a finančně náročné akce pro rok 2005 jsou plánovány s předstihem a ve spolupráci se zřizovatelem.

Veřejnost má možnost využívat školní hřiště, tělocvičny a koncertní sál.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Ve sledovaných oblastech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků schválených pod čj. 25 018/98-22. Učební plán byl ve školním roce 2004/2005 vhodně upraven pro podmínky školy.

Ve školním roce 2004/2005 vykazuje škola 17 integrovaných žáků (tři sluchově postižené, dva tělesně postižené, dva s více vadami a ostatní s vývojovými poruchami učení). Z těchto žáků je sedm ve třídách prvního stupně a deset ve třídách druhého stupně školy. Integrace je prováděna na základě odborného vyšetření, škola pravidelně požaduje v určeném termínu finanční příspěvek na zabezpečení výchovně-vzdělávacího procesu integrovaných žáků. V dyslektických třídách 2. až 5. ročníku probíhá výuka 48 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Velmi dobrou úroveň mají individuální vzdělávací programy, které jsou garantovány zástupcem příslušného poradenského orgánu a jsou schvalovány rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

Kontrolovaná dokumentace školy (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolní činnost vedení školy kladně ovlivňuje naplňování učebních dokumentů a vede k realizaci opatření, která zajišťují nápravu zjištěných nedostatků.

Výuka jednotlivých předmětů probíhá v souladu s rozvrhem hodin, psychohygienické zásady jsou dodržovány.

Školní řád je velmi dobře zpracován. Povinnosti a práva žáků jsou zastoupeny vyváženě a účelně a jsou konkretizovány na základě dokumentu Úmluva o právech dítěte.

Vzájemná spolupráce školy, rodičů i pedagogicko-psychologické poradny je velmi dobrá, pravidelná informovanost rodičovské veřejnosti v oblasti poradenství ze strany školy je zajištěna.

Pro školní rok 2004/2005 je v oblasti sociálně-patologických jevů zpracován Minimální preventivní program, jehož hlavním záměrem je zabránit vzniku šikany, násilí a vstupu nežádoucích jevů do žákovských kolektivů. Obsahuje dva hlavní cíle – primární prevenci se zaměřením na vytváření pozitivního školního prostředí a sekundární prevenci s mapováním a odhalováním možných rizik a jejich příčin. Opomenut není ani způsob řešení nežádoucích jevů. Obsahuje oblast prevence zpracovanou pro jednotlivé předměty, přehled aktivit školního metodika prevence, aktivity školy v rámci výuky i volnočasové aktivity školy v rámci prevence. Škola volí vhodné formy spolupráce s rodiči, negativní jevy jsou řešeny neprodleně, přijímaná opatření přispívají k nápravě, popřípadě minimalizují nežádoucí jevy.

Informační systém vůči rodičům a zákonným zástupcům žáků je funkční. Realizuje se prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek a školních akcí. Rodiče žáků jsou o udělení výchovného opatření či neprospěchu žáka vždy prokazatelně informováni. Pro veřejnost byl ke 130. výročí založení školy vydán školní almanach

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

První stupeň (kromě výuky cizích jazyků)

Sledovány byly předměty naukového i výchovného charakteru. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů na prvním stupni je souhrnné.

Při plánování vzdělávacích cílů je učivo ve sledovaných předmětech zařazováno v návaznosti na předcházející témata, jeho členění v jednotlivých ročnících je v souladu s učebními osnovami. Ve sledovaných hodinách učitelky dbaly na přiměřenost obsahu učiva i metod výuky. Ve třídách určených pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami učitelky vypracovaly individuální vzdělávací plány.

Vyučování probíhalo v podnětných, funkčně uspořádaných učebnách. Žáci pracovali většinou s učebnicemi a pracovními sešity, případně pracovními listy. Pouze v několika hodinách využívali i další připravené pomůcky. Vzhledem k charakteru učiva se však v některých hodinách nabízela možnost širšího a účelnějšího využití dostupných pomůcek. Didaktická technika nebyla využita v žádné zhlédnuté hodině.

Hodiny byly velmi dobře připraveny a organizovány. Učitelky jasně stanovily cíl, podle něhož volily i náplň práce. Součástí většiny hodin bylo opakování a procvičování učiva. Z hlediska výběru metod a forem výuky byla většina hodin efektivních. Učitelky vedly žáky k samostatnému vyvozování a odůvodňování jevů, okamžitou kontrolou získávaly zpětnou vazbu. Samostatná práce se objevila v každé vyučovací hodině, byla vždy zkontrolována a zhodnocena. Pracovní tempo bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. Ve většině hodin byli žáci aktivní, míra soustředění a zájmu žáků byla nižší v hodinách, které postrádaly různorodější náplň a relaxaci. Vhodně byly využívány tabule s předepsanými texty.

Na pracovní atmosféru v hodinách měly kladný vliv především motivace a hodnocení. Výrazně motivační bylo zařazování soutěží a vhodné využití různých pomůcek. Hodnocení bylo převážně zaměřené na posilování zdravé sebedůvěry a pozitivního vztahu k učení.

Hodiny probíhaly v klidné pracovní atmosféře, komunikace mezi učitelkami a žáky byla bezproblémová, dohodnutá pravidla byla dodržována a respektována.

Hodnocení žákovských výkonů učitelkami bylo prováděno průběžně a bylo zaměřeno převážně pozitivně. Ve sledované výuce učitelky prověřovaly znalosti a dovednosti nejčastěji společným frontálním opakováním, ojediněle i krátkým písemným cvičením. Závěrečné zhodnocení práce žáků bylo učitelkami prováděno ve všech navštívených hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Český jazyk na druhém stupni

Výuka je plánovaná prostřednictvím tematických plánů, učivo je probíráno v návaznosti na předchozí témata. Cíle výuky vycházejí z učebních osnov a obsahově jsou konkretizovány učebnicemi, které má škola k dispozici.

Všechny navštívené hodiny byly organizovány v kmenových učebnách, některé hodiny literární výchovy proběhly v knihovně. Estetická úroveň učeben byla velmi dobrá, výzdoba byla zčásti zaměřena na český jazyk. V průběhu výuky pracovali žáci zejména s učebnicemi, sešity a v některých hodinách také s pracovními listy, které jim vyučující připravili před hodinou. V některých hospitovaných hodinách literatury byla účelně využita didaktická technika. Učitelé vhodně využívali pomocné jazykové publikace a slovníky, se kterými žáci pracovali. Na základě domácí přípravy byly efektivně využity žákovské referáty.

Hodiny byly dobře promyšlené a zorganizované, pokyny žákům byly předávány jasně a srozumitelně. Převažující frontální výuka byla doplňována samostatnou prací žáků. S novým učivem byli žáci seznamováni formou výkladu doplněného řízeným rozhovorem. Výklad učební látky byl logický a názorný, vyučující ho přizpůsobovali schopnostem žáků. V prezentaci učiva nechyběla promyšlená návaznost. Učitelé využívali vždy vhodným způsobem mezipředmětové vztahy. V některých hodinách při osvojování znalostí a dovedností chyběl prostor pro žákovské aktivity. Psychohygienické zásady byly v průběhu sledovaných hodin dodržovány, někdy zbyl i čas pro relaxaci a uvolnění.

Vstupní a průběžná motivace byly využívány zejména v hodinách literatury a slohu. Zde se práce vyznačovala nápaditostí, střídáním pestrých metod a forem práce, které žáky zaujaly a vedly je k zájmu o učivo.

Navštívené hodiny proběhly v klidné pracovní atmosféře, způsob komunikace mezi učiteli a žáky byl vstřícný a korektní, dohodnutá pravidla chování a jednání byla vždy vzájemně dodržována.

Hodnocení žáků v hodinách bylo prováděno průběžně, bylo vždy pozitivní a motivovalo žáky k další aktivitě. Žáci byli hodnoceni z ústních i písemných projevů, které byly zejména v obou složkách jazykového vyučování zaměřeny více na paměťové zvládnutí učiva než na pochopení souvislostí. Ve většině vyučovacích hodin bylo provedeno celkové shrnutí učiva a závěrečné zhodnocení práce žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyku jsou velmi dobré.

Anglický jazyk a německý jazyk ve 4. – 9. ročníku

Sledovaná výuka je vedena v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Výukové cíle jsou stanoveny přiměřeně znalostem a dovednostem žáků a většinou také s ohledem na jejich potřeby. Nová učební látka je probírána v návaznosti na předchozí učivo.

Navštívené hodiny byly organizovány převážně v podnětném prostředí jazykových učeben. Část výuky proběhla také v běžných učebnách, z nichž pouze některé byly přizpůsobeny potřebám a cílům jazykové výuky. V průběhu hodin byly účelně používány zejména jazykové učebnice a pracovní sešity, které byly vhodně doplňovány pracovními listy a různorodým obrazovým materiálem. Často (avšak ne vždy účelně) byla využívána didaktická technika (CD přehrávače, meotar, video).

Sledovaná výuka byla většinou účelně řízena a organizována. Použité metody a formy jazykové výuky i zvolené učební činnosti umožňovaly dosažení stanovených výukových cílů. Základem všech navštívených hodin byla frontální výuka, která byla nejčastěji doplňována samostatnou prací. Během ní vyučující poskytovaly žákům individuální pomoc. Zapojení žáků do výuky formou skupinové práce či práce ve dvojicích bylo využíváno ojediněle. V průběhu výuky byly voleny metody a činnosti rozvíjející zejména slovní zásobu

a mluvnické jevy, aktivity zaměřené na rozvoj komunikativních dovedností byly zařazovány v menší míře. Chybějící především pedagogické vzdělání některých vyučujících se projevilo dílčími nedostatky v obsahové stránce výuky. Celková kvalita výuky tím však výrazně negativně ovlivněna nebyla.

Psychohygienické zásady byly většinou dodržovány; učitelky střídaly činnosti a vhodně zařazovaly relaxační aktivity. Tempo výuky bylo přizpůsobeno věku i schopnostem žáků.

Ve většině navštívených hodin učitelky účelně využívaly různé formy motivace. V úvodní části hodin to byl především motivační rozhovor, v nižších ročnících také písničky či říkanky. V průběhu výuky byli žáci motivováni vhodným střídáním činností, povzbuzením či pochvalou i pozitivním přístupem některých vyučujících. Část sledované výuky postrádala výraznější motivaci, což se projevilo v pasivitě a nezájmu některých žáků o výuku.

Pozitivem sledovaných hodin byla příznivá atmosféra. Způsob komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem byl přátelský a vstřícný, dohodnutá pravidla chování a jednání byla vzájemně dodržována.

Jazykové znalosti a dovednosti učitelky ověřovaly formou ústního frontálního opakování, individuálním zkoušením, ojediněle i krátkými písemnými testy. Hodnocení bylo orientováno více na znalost slovní zásoby a mluvnice, méně na řečové dovednosti žáků. Závěrečné zhodnocení práce celé třídy i jednotlivých žáků bylo prováděno pouze některými vyučujícími.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech anglický jazyk a německý jazyk jsou dobré.

Matematika na druhém stupni

Výuka je plánována v souladu s cíli základního vzdělávání. V průběhu školního roku bylo zařazováno opakování a procvičování učiva v závislosti na aktuálních vzdělávacích potřebách žáků jednotlivých tříd a na dosažených výsledcích vzdělávání sledovaných čtvrtletně prostřednictvím souhrnných písemných prací. Ve všech sledovaných hodinách byly výukové cíle přiměřené věku a schopnostem žáků.

Pro výuku matematiky je k dispozici odborná učebna, která je v průběhu dne plně využita; při souběhu vyučovacích hodin tohoto předmětu v rozvrhu školy jsou žáci vyučováni také v kmenových učebnách. V průběhu hospitovaných hodin byly účelně využívány učebnice, sbírky úloh a příklady připravené učiteli podle sledovaného záměru buď v namnožených kopiích nebo na promítacích fóliích, případně byly předem připraveny na tabuli.

V organizaci hodin převažovala samostatná činnost žáků, pro niž byla bezprostředně vytvářena zpětná vazba formou kontroly postupu a výsledku či ujasněním matematických vztahů. Žáci byli důsledně vedeni k užívání správného názvosloví, chápání souvislostí a k aplikaci postupů v modifikovaných příkladech. Výkladové části hodin byly názorné a měly logickou návaznost na probrané učivo.

Důsledné dodržování stanovených pravidel umožňovalo střídání pracovních činností bez nutnosti organizačních pokynů. Dynamičnost výuky pozitivně přispívala k udržení pozornosti a aktivity žáků. Individuálním potřebám žáků byla věnována pozornost především v nižších ročnících.

Příznivé pracovní klima bylo založeno na korektním jednání vyučujících se žáky. Komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byla bezproblémová.

Žáci byli průběžně hodnoceni především na základě písemného zkoušení. V celkovém hodnocení žáků bylo zahrnuto i individuální zkoušení a aktivita v hodinách. Méně často bylo učiteli využíváno slovní hodnocení v průběhu hodin. Klasifikace předložených čtvrtletních prací odpovídala výkonu žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika jsou velmi dobré.

Přírodovědné předměty na druhém stupni (fyzika, chemie, přírodopis)

Plánování výuky je zaměřeno na teoretické seznamování žáků s předepsanými tematickými celky; pozorování, měření či experimentování je převážně zařazováno formou demonstračních pokusů, praktická cvičení žáků nejsou pravidelnou součástí výuky přírodovědných předmětů. Ve sledovaných hodinách byly výukové cíle přiměřené schopnostem žáků a probírané učivo mělo návaznost na předcházející tematické celky.

Všechny sledované hodiny byly vedeny v odborných učebnách. V průběhu výuky byly účelně uplatněny učebnice, pomůcky i obrazové materiály. Vyučující běžně používali didaktickou techniku; zpětný projektor, video, čtecí kamera či dataprojektor byly efektivně využity pro názornost učiva, ke zprostředkování strukturovaného zápisu a k opakování učiva.

Společným znakem vyučovacích hodin byla promyšlená organizace směřující k efektivnímu využití vyučovacího času. Členění hodin odpovídalo stanoveným výukovým cílům i didaktickým zásadám. Většina vyučovacích činností byla orientována na aktivní práci žáků. Výkladové části hodin byly srozumitelné a názorné, přiměřené věku a schopnostem žáků. Vytváření zpětné vazby pro další činnost žáků bylo průběžné, avšak bez patrného odlišení potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

K motivaci a zájmu žáků přispívaly jak formy jednotlivých vyučovacích činností, tak i jejich střídání v průběhu hodin. Někteří učitelé projevíli v této oblasti značnou invenci.

V průběhu hospitovaných hodin byla patrná stanovená pravidla, která jsou vyučujícími i žáky dodržována. Vytvořené pracovní prostředí umožňovalo věcnou a bezproblémovou komunikaci mezi učiteli a žáky.

Pro hodnocení žáků bylo využíváno ústní a písemné zkoušení, v celkovém hodnocení byla většinou zahrnuta i aktivita žáků v hodinách a v některých předmětech i zpracování seminárních prací na zadané či zvolené téma. V hospitovaných hodinách byli žáci hodnoceni na základě ústního zkoušení; hodnocení bylo objektivní a nároky na vědomosti či dovednosti byly přiměřené věku žáků. Slovní hodnocení činnosti žáků v průběhu hodin uplatňovali jen někteří učitelé. K sebehodnocení nebyli žáci vedeni.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech jsou velmi dobré.

Dějepis a zeměpis

Vyučující obou předmětů vhodně plánovali cíle, metody a formy práce. Témata probíraného učiva navazovala na předchozí probranou látku podle časově tematických plánů zpracovaných pro jednotlivé předměty a ročníky. Specifické cíle, zejména orientace na mapě, byly důsledně rozvíjeny v zeměpisu.

Vhodnost vybavení, uspořádání i podnětnost učebny zeměpisu vzhledem k cílům výuky a činnostem žáků odpovídaly požadavkům realizovaného vzdělávacího programu. Hodiny dějepisu byly vedeny v kmenových učebnách. Vhodně byly využívány učebnice, atlasy, nástěnné mapy, populárně naučné publikace a namnožené doplňkové texty. V zeměpisu byla vhodně využívána didaktická technika, zejména počítačový výukový program pro zeměpis prezentovaný počítačem s dataprojektorem.

Řízení hodin bylo v rozhodující míře funkční. Organizace hodin s převahou frontální výuky byla účelná, odpovídala stanoveným cílům a obsahu učiva. Vyučující střídali formy práce a vytvářeli příležitost pro aktivní činnost žáků. Žáci se učili pracovat s mapou i odborným textem. Tempo výuky odpovídalo věku žáků. V dějepisu byl k problematice holokaustu zařazen projekt, jehož výstupy byly prezentovány ve sborníku Lidský příběh.

Velmi dobrá aktivita a zájem žáků o výuku vyplývaly z průběžně zařazované motivace, která využívala i vědomostí žáků získávaných z veřejných sdělovacích prostředků a z Internetu. Žáky motivovalo také pozitivní hodnocení v průběhu vyučovací hodiny.

Hospitované hodiny proběhly v klidné pracovní atmosféře. Učitelé dávali žákům časový prostor pro vyjádření vlastního názoru, tím byl vytvářen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Pravidla komunikace stanovená mezi učiteli a žáky byla ve všech hodinách akceptována.

V oblasti hodnocení žáků byly využívány vhodné metody, v průběhu hodin bylo nejčastěji využíváno slovní hodnocení. Ústní a písemné prověřování formou krátkých testů hodnotili učitelé známkou, někdy bylo ze strany učitele opomenuto zdůvodnění známky. Sebehodnocení bylo využíváno jen v nepatrné míře.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu a zeměpisu jsou velmi dobré.

Občanská výchova a rodinná výchova

Výukové cíle jednotlivých hodin byly stanoveny v souladu s požadavky osnov, vyučování obou předmětů probíhalo podle tematických plánů, učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata a obsahově vycházelo z učebnic. Bezprostřední příprava na výuku byla u všech učitelek, které většinou vyučovaly sledované předměty prvním rokem, pečlivá a svědomitá.

Všechny sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, ve kterých bylo někdy využito vhodných pomůcek (např. zpětný projektor). V některých učebnách tematicky souvisela výzdoba s probíraným učivem (nástěnky a tabulární pomůcky – drogy). V průběhu výuky byly účelně využívány učebnice a namnožené doplňkové texty.

Navštívené vyučovací jednotky svojí strukturou, organizačním zabezpečením a řízením umožňovaly plnění stanovených vzdělávacích cílů. V průběhu výuky učitelky většinou využívaly frontální vyučování, v některých případech se objevila práce ve skupinách. Žáci, kterým byl dáván prostor pro komunikaci i prezentaci názoru, často využívali možnosti diskuse na dané téma či na zadávané problémové otázky. Hodiny měly převážně činnostní charakter, výklad nového učiva byl doplňován praktickými zkušenostmi a poznatky vyučujících i žáků. Vhodně bylo využito i mezipředmětových vztahů. Učivo bylo předkládáno věcně správně, neznámá a cizí slova byla vysvětlována učitelkami. Naukové i výchovné části výuky byly vyvážené. Ve většině vyučovacích hodin chyběla samostatná práce žáků, ta se prezentovala často jen zápisem do sešitů. Psychohygienická pravidla byla v průběhu sledovaných hodin respektována.

K motivaci žáků ve výuce byla využívána zejména aktualizace formou úvodních referátů i zdůrazňování praktického významu probíraného učiva, včetně využití osobních zkušeností žáků. Stálá aktivizace a povzbuzování byly častými motivačními prvky v průběhu většiny hodin.

Vyučování probíhalo v dobré pracovní atmosféře, žáci respektovali pokyny učitelek i dohodnutá pravidla vzájemné komunikace. Vyučující věnovaly pozornost oblastem komunikativních dovedností žáků.

Hodnocení činnosti jednotlivých žáků, které probíhalo v průběhu hodin převážně formou pochvaly či povzbuzení, bylo zaměřeno na osvojení znalostí a dovedností i na schopnost jejich uplatnění v životní praxi. Některé vyučovací jednotky byly ukončeny závěrečným zhodnocením práce třídních kolektivů či jednotlivých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v občanské výchově a v rodinné výchově jsou velmi dobré.

Hudební výchova a výtvarná výchova na druhém stupni

Plánování a vlastní příprava výuky byly u obou vyučujících na velmi dobré úrovni. Předměty jsou vyučovány podle časově tematických plánů zpracovaných pro jednotlivé ročníky. Ve všech hodinách či vyučovacích blocích byly stanoveny reálné vzdělávací cíle, které byly

v souladu se zásadami základního vzdělávání. Návaznost učiva byla vzhledem k již získaným dovednostem a znalostem žáků zřejmá.

Vyučovací hodiny probíhaly v odborných pracovních hudební a výtvarné výchovy. Obě učebny poskytují svou vybaveností velmi dobré pracovní prostředí k realizaci všech složek výchovných předmětů. Velmi dobrou úroveň má i materiální zázemí umístěné v kabinetech v sousedství učeben. Pomůcky byly ve sledovaných hodinách využívány účelně.

Navštívené vyučovací hodiny byly velmi dobře organizačně zabezpečeny, jejich struktura směřovala k plnění stanovených cílů. Ve výuce se prolínaly prvky frontální, skupinové i individuální výuky. Úvodní pěvecká část hodin hudební výchovy byla vhodně propojována jak dechovým, hlasovým a intonačním cvičením, tak opakováním znalostí ze základní hudební teorie. Při rozezpívání chybělo častější zařazování rytmických prvků. Výrazným znakem byl pozitivní přístup žáků ke zpěvu, který byl doprovázen hrou učitelky na hudební nástroje nebo jejím hlasem. Zvolené metody a formy práce podporovaly estetické cítění žáků a podněcovaly jejich aktivitu po celý průběh výuky. Na začátku hodin výtvarné výchovy byly využity jasné teoretické výklady spojené s ukázkami dřívějších prací žáků a odborné literatury. Pokyny k pracovním úkonům byly srozumitelné, vhodně byla využita i tabule. Žáci měli prostor k uplatnění svého názoru i fantazie, bylo respektováno jejich individuální pracovní tempo, byla využita i možnost relaxace. V obou předmětech se vyučující snažili trpělivě pracovat na odstraňování nastalých chyb.

Zájem žáků o výuku i jejich velmi dobrá aktivita souvisely jak s úvodní, tak i s průběžně zařazovanou motivací.

Vyučování probíhalo v příjemném pracovním prostředí. Žákům byl dáván prostor pro vyjádření názoru. Vztahy mezi pedagogy a žáky byly založeny na dodržování stanovených pravidel chování. Komunikace byla oboustranně vstřícná a přátelská, což vedlo v navštívených třídách k vytváření příznivého klimatu.

Průběžné hodnocení činností žáků nebo třídních kolektivů probíhalo ústně formou povzbuzení nebo pochvaly. Při hodnocení byly vyučujícími vždy zohledněny individuální dispozice žáků, jejich možnosti a vlohy. V závěru některých hodin bylo opomenuto celkové hodnocení výkonů kolektivů či jednotlivých žáků. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáků se objevilo jen v několika případech.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výchovných předmětech jsou velmi dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou celkově velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola zjišťuje hlavně vlastními evaluačními nástroji. Evaluaci v oblasti znalostí žáků z českého jazyka a matematiky provádí škola především formou zadávání srovnávacích, vstupních a výstupních prověrek z probíraného učiva v rámci ročníku. Výsledky jsou využívány jako zpětná vazba pro přípravu další výuky. Testy nabízené komerčními organizacemi využívány nejsou. Pedagogickou radou je každé čtvrtletí prováděna analýza výsledků klasifikace. Pravidelně jsou sledovány výsledky žáků v soutěžích a olympiádách a úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Vzdělávání cizinců v základních a středních školách

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou souhrnně zveřejněna ve Výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

Přijímací zkoušky na střední školy

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

Hodnocení prevence sociálně patologických jevů

Škola má vypracovaný Minimální preventivní program, který obsahuje konkrétní úkoly a záměry v této oblasti pro školní rok 2004/2005. Je sestaven v souladu s metodickými pokyny MŠMT, přihlíží k aktuálním podmínkám školy. Současná metodická prevence (pracuje ve funkci prvním rokem) úspěšně navázala na předcházející činnost v této oblasti, absolvovala v tomto školním roce dva semináře k této problematice a individuálně se vzdělává v oboru prevence. V současné době koordinuje realizaci jednotlivých úkolů Minimálního preventivního plánu, zajišťuje vhodné pomůcky a materiály a spolupracuje s kurátory i okresním metodikem prevence.

Do aktivit prevence sociálně patologických jevů jsou zapojeni i ostatní pracovníci školy (třídní učitelé a vyučující zvláště rodinné a občanské výchovy, organizátoři a vedoucí zájmových mimoškolních aktivit), problematikou se zabývá i školní časopis a třídnické hodiny. Plnění jednotlivých úkolů plánu a aktivit prevence je pravidelně vyhodnocováno (podle doložených záznamů v 1. pololetí tohoto školního roku 4x), závěrečné hodnocení je vždy součástí výroční zprávy o činnosti školy. Vedení školy se snaží navázat pravidelnou komunikaci s rodičovskou veřejností hlavně formou krátkých vstupů v rámci třídních schůzek, metodická prevence připravuje zavedení pravidelných informací z této oblasti na internetové stránky školy.

Školní atmosféra je podnětná, tak jako prostředí navštívených tříd (ve většině je nástěnka zaměřená na problematiku prevence vyhotovená samotnými žáky), prostředí školy je bezpečné. Vztahy mezi učiteli a žáky i mezi žáky jsou velmi dobré. To potvrdily odpovědi v dotazníkové akci v rámci tematické inspekce i rozhovory ve čtyřech třídách školy (5. a 8. ročník), ve kterých převážná většina žáků projevovala sounáležitost se školou. Případné negativní jevy (převážně kouření, záškoláctví, agresivita a šikana) jsou řešeny bezprostředně vhodnou formou a přístupem. Jak závažnost sociálně patologických jevů, tak jejich častost se ve škole v posledním období nemění.

Škola se problematikou zabývá, přijatý systém je účinný.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 10. 9. 2003 čj. 25 006/03-21;
2. Zřizovací listina vydaná Městem Cheb dne 19. června 2003;
3. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 1. 10. 2004;

4. Rozvrh hodin školy ve školním roce 2004/2005 k platný datu zahájení inspekce;
5. Učební plán školy platný ve školním roce 2004/2005;
6. Školní řád platný ve školním roce 2004/2005;
7. Klasifikační řád platný ve školním roce 2004/2005;
8. Organizace školního roku 2004/2005;
9. Záznamy z hospitační a kontrolní činnosti vedení školy ve školním roce 2004/2005 k datu zahájení inspekce;
10. Třídní knihy vedené ve školním roce 2004/2005;
11. Třídní knihy 5. a 9. tříd pro školní rok 2003/2004;
12. Třídní výkazy pro školní rok 2004/2005;
13. Katalogové listy žáků školy ve školním roce 2004/2005;
14. Organizační řád školy pro školní rok 2004/2005;
15. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2004/2005 k datu zahájení inspekce;
16. Tematické plány hospitovaných předmětů pro školní rok 2004/2005;
17. Minimální preventivní program školy pro školní rok 2004/2005;
18. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004;
19. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2003/2004 a 2004/2005.

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání pozitivně ovlivňuje odborná kvalifikace většiny vyučujících. Kompetence i další úkoly jsou pracovníkům školy vhodně stanoveny. Vedení pedagogů je demokratické, ředitel školy jim ponechává přiměřený prostor k iniciativě a podporuje jejich zájem o další vzdělávání. Kontrolní činnost vychází z funkčně zpracovaného plánu práce, je účinná a poskytuje učitelům zpětnou vazbu.

Škola má optimální prostorové podmínky. Na výzdobě interiérů se podílejí svými pracemi i žáci. Účelné využívání pomůcek vytváří velmi dobré materiálně technické podmínky pro efektivní realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Vzdělávání probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Organizace hodin byla většinou promyšlená, metody a formy volili vyučující vzhledem k potřebám výuky. Průběh a výsledky vzdělávání byly ve většině vyučovaných předmětů velmi dobré, pouze v cizích jazycích dobré. V navštívených hodinách převažovala frontální výuka. Učitelé často využívali vstupní motivaci, méně pozornosti věnovali průběžné motivaci a sebehodnocení žáků. V hodnocení žáků učiteli převažuje pozitivní hodnocení motivačního charakteru. Vzdělávací a individuální potřeby žáků byly obvykle zohledňovány. Schopnost vyučujících vhodně komunikovat se žáky příznivě ovlivňovala celkovou úspěšnost vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Antonín Veselý
Členka týmu	PaedDr. Dana Egerová
Člen týmu	Mgr. František Mottl
Členka týmu	Mgr. Alena Rájová
Členka týmu	Ing. Jaroslava Štěpánková

V Chebu dne 29. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Cheb, Palackého 8, poštovní příhrádka 47, 350 99 Cheb. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ivo Lejsek

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Cheb	12. květen 2005	el-1016/05-2707

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.